

POLSKI ZWIĄZEK BILARDOWY THE POLISH BILLIARD ASSOCIATION

25-528 KIELCE ul. Zagnańska 84 a tel. / fax. + 48 41 362-36-63, 362-39-03

PZBił/W/43/2012

Kielce, 12.03.2012

SZ.P. JAGNA MARCZUŁAJTIS – WALCZAK Poseł na Sejm RP

Zarząd PZBił po zapoznaniu się z projektem Ustawy o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów, w tym instruktora sportu i trenera I i II klasy oraz klasy mistrzowskiej, przedstawia swoje stanowisko **wyrażające się negatywną opinią w kwestii likwidacji stopnia zawodowego trenera I i II klasy i klasy mistrzowskiej oraz nie zgadzamy się, by jedynym kryterium nadawania uprawnień uprawnienia instruktora było wykształcenie średnie.** Przesyłamy propozycje alternatywnych rozwiązań, które ułatwią dostęp kandydatów do w/w zawodów przy jednoczesnym zachowaniu prestiżu społecznego osób wykonujących zawody trenera i instruktora. Jednocześnie uważamy, iż konsekwencje przyczynowo - skutkowe proponowanych zmian mogą być w tej materii niewyobrażalnie szkodliwe, zarówno pod względem społecznym, jak i ekonomicznym.

Praca zawodowa trenera-instruktora sportu związana jest z kompetencjami i specjalistyczną wiedzą, której nabycie w trybie kształcenia ogólnego, nawet po zdobyciu wykształcenia średniego i zdaniu matury, jest bardzo trudne. W wielu dyscyplinach sportu jest to wręcz niemożliwe, ponieważ ten zakres wiedzy nie jest wymagany i nie występuje w podstawie programowej żadnej ze szkół średnich (poza wybranymi szkołami mistrzostwa sportowego).

Osoby, które wykonują aktualnie zawód trenera-instruktora w większości przypadków nabywały wiedzę, tzw. kwalifikacje zawodowe dopiero na etapie szkolnictwa wyższego, od studiów licencjackich do magisterskich oraz podyplomowych włącznie. W wielu przypadkach także na kursach specjalistycznych, tak jest w naszej dyscyplinie sportu, po szkoleniach prowadzonych przez specjalistów i teoretyków sportu, zakończonych egzaminem lub ocenianą pracą zaliczeniową.

Do wykonywania zawodu trenera-instruktora sportu, według nas niezbędna jest szeroka wiedza z zakresu pedagogiki, psychologii, filozofii sportu, anatomii, traumatologii, fizjologii wysiłku fizycznego, socjologii, pierwszej pomocy przedmedycznej, odpowiedzialności karnej i prawa cywilnego, odnowy biologicznej, historii sportu i ewolucji dyscypliny sportowej, etyki zawodowej i etyki w sporcie ogólnie rozumianej.

Osoba, która jest trenerem musi zawsze realizować funkcje wychowawcze i opiekuńcze, a także zawsze wspierać wszechstronny rozwój podopiecznych pod względem motorycznym i intelektualnym.

Musi posiadać przygotowanie do opracowania planu rozwoju sportowego swoich podopiecznych, tworzenia planu treningowego oraz oceny uzyskanych efektów za pomocą obiektywnych metod pomiarowych. Nie może nabywać doświadczenia zawodowego eksperymentując kosztem swoich podopiecznych. To stwarza zbyt wielkie ryzyko i odpowiedzialność moralno-prawną, zarówno dla „nowych instruktorów-trenerów” jak i dla instytucji nadających im uprawnienia lub licencje.

Trener to nie tylko praktyk, były sportowiec. To także teoretyk i pasjonat danej dyscypliny sportu. Doskonale wiemy, że nie każdy dobry sportowiec potrafi być dobrym trenerem, chociażby był nawet mistrzem sportu .

Osoba przygotowująca do zawodu trenera lub instruktora po kursach prowadzonych przez PZBił, musi przejść proces weryfikacji umiejętności i przydatności do zawodu, tak zwany egzamin, czyli sprawdzian kompetencji w zakresie:

a) **dydaktycznym** - prowadzenie treningu sportowego, zgodnie z metodyką nauczania i uwzględnieniem stopnia rozwoju fizycznego i psychicznego, zaawansowania sportowego i wieku zawodników;

- b) **wychowawczym i społecznym** – związanym z umiejętnością rozpoznawania potrzeb sportowców i zdolnością do współpracy w relacjach międzyludzkich w danej kulturze czy religii;
- c) **kreatywnym** – wyrażającym się zdolnością i gotowością do samokształcenia i innowacyjności; pełnienia roli menedżera zawodnika, kierownika drużyny, animatora sportu;
- d) **prakseologicznym** – wyrażającym się fachowością, skutecznością, w planowaniu, realizacji, organizowaniu, kontroli, ocenie i ewaluacji procesu treningowego;
- e) **komunikacyjnym** – wyrażającym się skutecznością zachowań werbalnych i pozawerbalnych w sytuacjach edukacyjnych, wychowawczych w szczególności podczas zawodów sportowych.
- f) **informacyjno medialnym** – wyrażającym się umiejętnością posługiwania się technologią informacyjną wspierającą proces szkolenia sportowego;

Przeciwstawiając się próbie uchylecia tytułów zawodowych trenera sportu i pozostawieniu tylko instruktora, w stosunku do którego nie będzie wymagań, które przedstawiliśmy na wstępie, obawiając się zniszczenia wypracowywanego przez lata prestiżu społecznego jakim obdarzana jest ta grupa zawodowa, **za alternatywne rozwiązanie uważamy:**

1) pozostawienie obowiązujących wymogów i zasad nabywania uprawnień w trybie określonym obowiązującą aktualnie Ustawą, czyli w trybie studiów i kursów, z jednoczesnym wprowadzeniem zmniejszonych wymogów dotyczących tzw. liczby godzin kształcenia-kursu. Sugerujemy za zasadne zmniejszenie liczby godzin kształcenia w trybie kursu - studiów, aktualnie jest to aż 250 godzin, co jest bardzo trudne do uczciwej realizacji w trybie 1 roku szkolnego i podnosi koszty organizacji i udziału w takim kursie. Sugerujemy zmniejszenie wymogu do maksymalnie 120 godzin (czyli powrót do obowiązujących zasad w uchylonej Ustawie o sporcie kwalifikowanym z 2005 r.)

2) przekazanie związkom sportowym i federacjom większych kompetencji i autonomii w organizacji kursów, planów szkolenia, wymagań formalnych co w konsekwencji rozszerzy ofertę i liczbę szkoleń oraz ułatwi dostęp do nabywania tych kwalifikacji przez kolejnych kandydatów na szkoleniowców. W szczególności zniesienie wymogu organizacji i prowadzenia kursów kwalifikacyjnych tylko przez wykładowców posiadających uprawnienia trenera II i I klasy. W wielu związkach sportowych, a nawet w uczelniach wyższych, nie ma takich osób wśród aktywnych wykładowców, trudno tam także o trenerów klasy mistrzowskiej. Blokują to możliwości i liczbę organizowanych kursów.

Za wystarczające wydaje się by takie kursy instruktorskie prowadzone były przez związki sportowe a wykładowcami mogli być także:

- a/ mistrzowie sportu w danej dyscyplinie ,
- b/ wybitni teoretycy, pracownicy naukowcy pokrewnych dyscyplin i kierunków,
- c/ autorzy publikacji, książek, prac popularyzatorskich z zakresu danej dyscypliny sportu,
- d/ licencjonowani sędziowie sportu, posiadający uprawnienia międzynarodowe, lub 3 letni staż sędziego krajowego w MP,
- e/ oraz możliwość organizacji kursów i studiów interdyscyplinarnych w których wykładowcami będą m.in. wymienieni w pkt. a,b,c,d.

3) umożliwienie poprzez zmianę Ustawy lub wydanie Rozporządzenia, umożliwiającego nabycie kwalifikacji zawodowych trenera-instruktora sportu dla byłych sportowców – mistrzów sportu, i nadanie tych uprawnień na wniosek zainteresowanych z tzw. "automatu", za osiągnięty wynik sportowy i jako zabezpieczenie na przyszłość. Umożliwi to sportowcom, odnalezienie się w nowej sytuacji bezpośrednio po zakończeniu kariery sportowej, jako szeroko rozumiane zapobiegnie wykluczeniu społecznemu i pozostawaniu ich w konsekwencji na bezrobociu.

Nadmieniamy, iż niepokojącym jest dla nas fakt, iż przedstawiona próba regulacji w/w zawodów z zakresu sportu, w obecnej sytuacji gdy rynek pracy w sporcie jest bardzo wąski. Finansowanie sportu dzieci i młodzieży przerzucane jest na samorządy, gdzie można liczyć na zarobki raczej poniżej średniej krajowej, co nie zwiększy liczby osób wykonujących ten zawód. Może jedynie spowodować zmianę kadr, z doświadczonych i wykształconych na nowych, być może tańszych i młodszych, ale czy równie odpowiedzialnych i wykonujących swoje obowiązki w sposób profesjonalny?

Dziękujemy za zainteresowanie się tym niezwykle ważnym dla nas problemem i bardzo szybką reakcją wyrażającą się próbą konsultacji społecznych w grupach bezpośrednio zainteresowanych problemem, do której m.in. zaliczamy się także i my.

Liczymy, iż Pani Poseł wnikliwie przeanalizuje przedstawione przez nas stanowisko.

w imieniu

Zarządu
Polskiego Związku Bilardowego

Prezes

Grzegorz Kędziński

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized loop followed by several vertical and diagonal strokes, positioned to the right of the printed name.